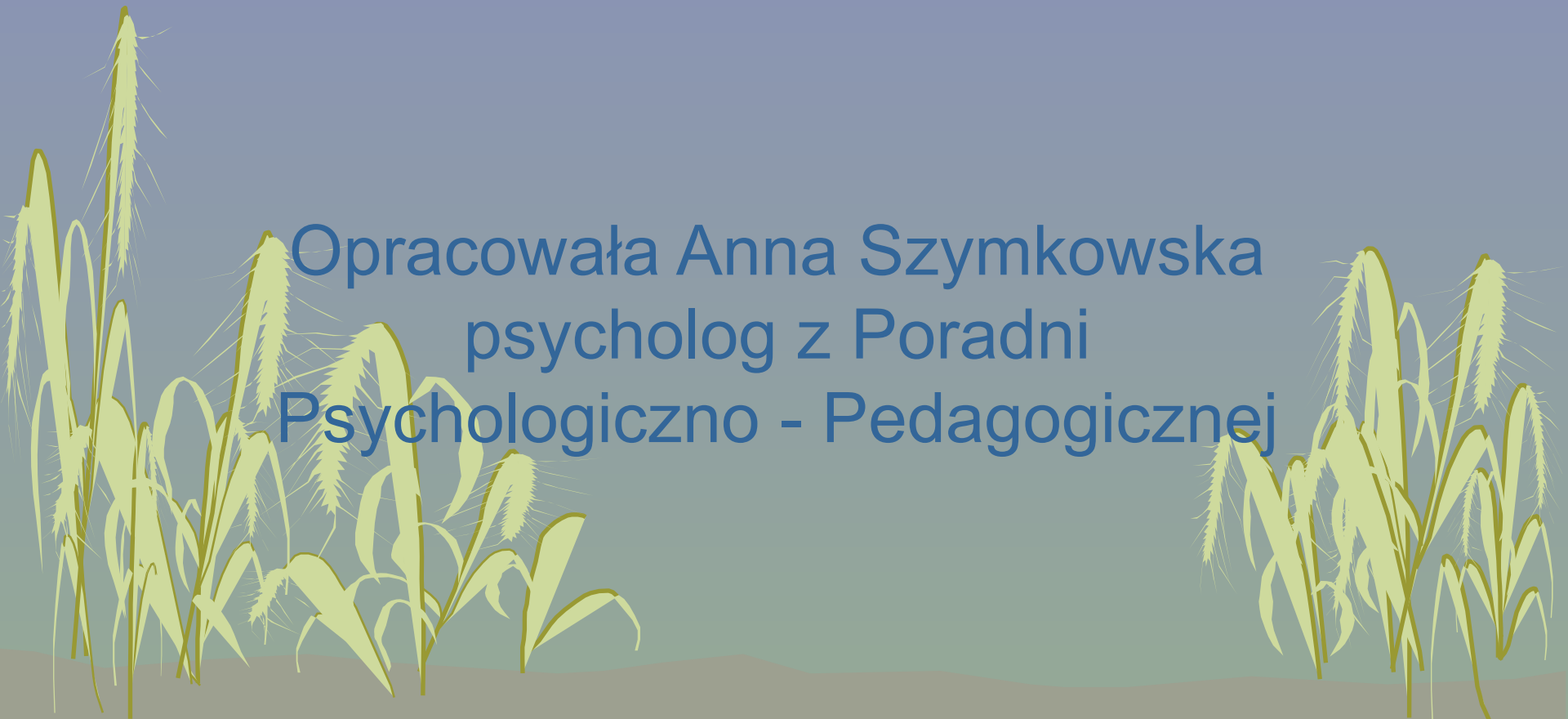
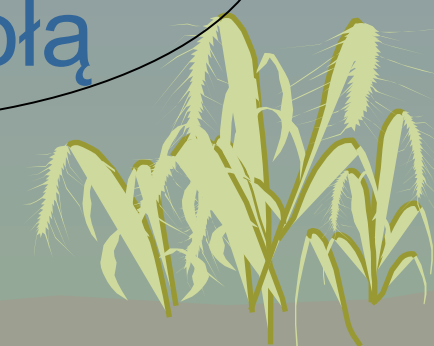

Motywowanie do nauki – rola rodzica

Opracowała Anna Szymkowska
psycholog z Poradni
Psychologiczno - Pedagogicznej

Na trudne zachowanie ucznia – także na brak motywacji do nauki - wpływają czynniki:

Motywacja

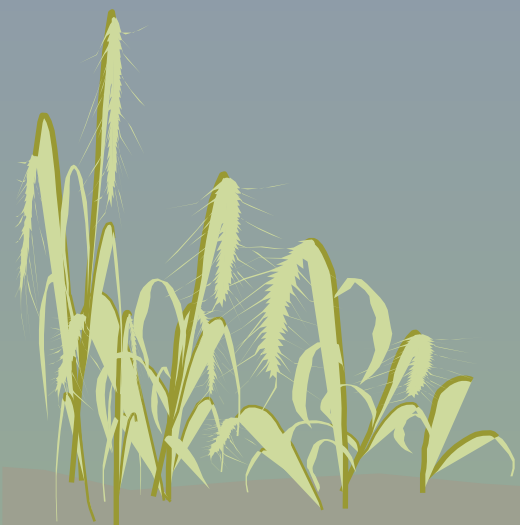

to stan gotowości człowieka do podjęcia określonego działania, czyli w tym przypadku
chęć dziecka do uczenia się

Najbardziej skuteczną jest motywacja wewnętrzna, czyli stan, w którym dziecko samo z siebie widzi, że opłaca się i warto jest się uczyć (ze względu na późniejsze korzyści)

Brak motywacji może być spowodowany różnymi czynnikami:

- ❖ Przeżywanymi trudnościami emocjonalnymi, spowodowanymi trudną sytuacją życiową
- ❖ Zniechęceniem spowodowanym brakiem sukcesów
- ❖ Przekonaniem, że nauka jest nudna i do niczego się nie przyda

Zadaniem rodzica w wzbudzaniu motywacji do nauki jest zapewnienie dziecku odpowiednich warunków do nauki oraz pokazywanie dziecku, że warto się uczyć.

Czynniki środowiska rodzinnego sprzyjające motywacji do nauki:

- ❖ Postawa rodzicielska – kochająca i stanowcza
- ❖ Duże znaczenie wykształcenia i nauki dla rodzica
- ❖ Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dziecka
- ❖ Stawianie adekwatnych wymagań
- ❖ Współpraca ze szkołą

Czynniki środowiska rodzinnego - Postawa rodzicielska

akceptujący, kochający,
stanowczy rodzic - taki
zapewnia poczucie
bezpieczeństwa,
zaspokaja podstawowe
potrzeby dziecka.

Czynniki środowiska rodzinnego - Postawa rodzicielska

Może ono skupić się na nauce i przyswajaniu wiedzy. Nie musi zwracać na siebie uwagi nieadekwatnym zachowaniem.

Akceptuje

Współdziela

**Rodzic kochający
i stanowczy**

**Daje dziecku
rozumną swobodę,
właściwą dla jego
wieku**

**Uznaje
prawa**

Ma jasno określone zasady, wartości, normy i ograniczenia. Poświęca czas, by nauczyć tego dzieci, udziela jasnych komunikatów (ostrzeżeń), gdy dziecko przekracza ustalone granice. Jednocześnie okazuje dzieciom wsparcie (gesty miłości, spędzanie z nimi czasu, słuchanie ich).

Jest elastyczny i gotowy na wysłuchanie dziecka, jego punktu widzenia – także w sytuacji, gdy naruszono pewne ograniczenia. Nawiązuje dialog z dzieckiem.

Rodzic stanowczy i kochający akceptuje

dziecko przyjmowane jest takim, jakim jest – z wszystkimi cechami fizycznymi, usposobieniem, możliwościami umysłowymi. Tacy rodzice naprawdę kochają swoje dziecko i okazują mu to, obiektywnie je oceniają, jawnie aprobują, uważając je za godne pochwał, ale też stosują kary, jeżeli dziecko zachowało się nagannie.

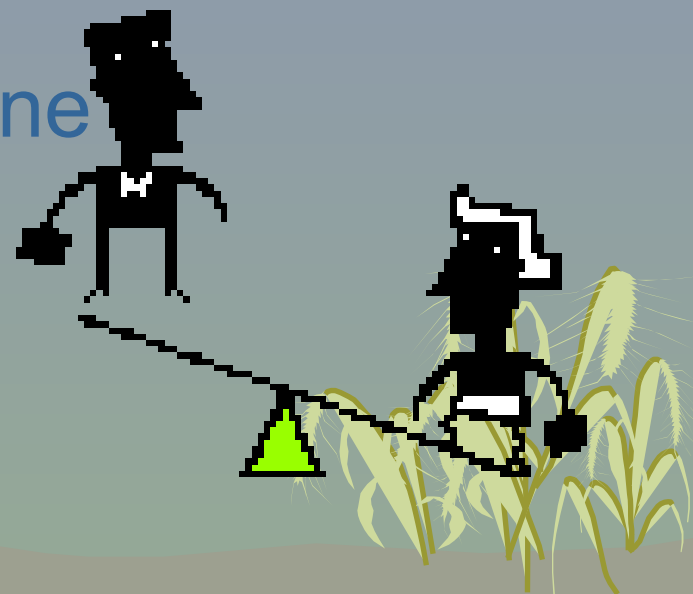
Rodzic kochający i stanowczy współdziela

dziecko jest angażowane w zajęcia rodziców i domowe - w zależności od możliwości rozwojowych. Rodziców cechuje aktywność w nawiązywaniu wzajemnych kontaktów.

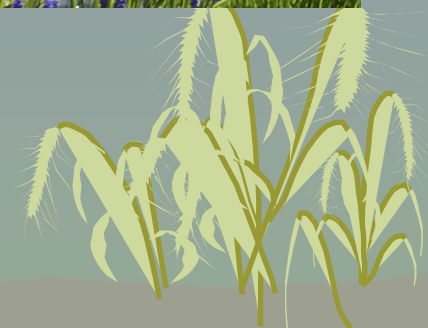
Rodzic kochający i stanowczy uznaje prawa

dziecko jest uznawane za równe, nie jest przeceniane ani niedoceniane. Rodzice w swobodny sposób dostosowują się do poziomu rozwoju dziecka, pozwalają na odpowiedzialność za własne działania, mają szacunek dla jego indywidualności.

Rodzic kochający i stanowczy daje dziecku rozsądną swobodę

dziecko wzrastając, zaczyna być coraz bardziej samodzielne i niezależne od rodzica. Dziecku pozostawiana jest swoboda, rodzice jednak utrzymują swój autorytet

Rodzic kochający i stanowczy daje dziecku rozsądną swobodę

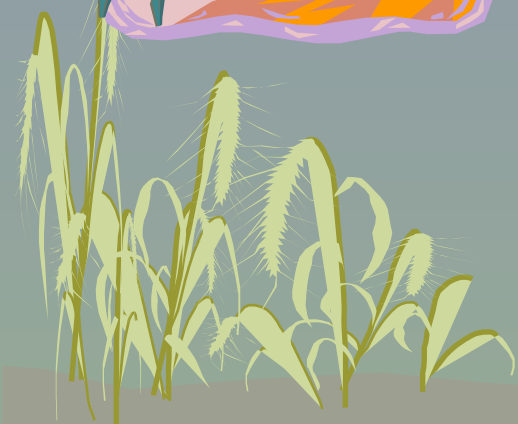

i kierują dzieckiem w pożądanym stopniu. Są oni obiektywni w ocenie ryzyka i dbają o zdrowie fizyczne i emocjonalne dziecka.

Rodzic kochający i stanowczy daje dziecku rozsądną swobodę

Ono wtedy trzeźwo ocenia sytuację, jest pewne siebie, przystosowuje się do różnych sytuacji społecznych, jest uspołecznione, pomysłowe, zdolne do współdziałania z rówieśnikami. Zdolne jest do pokonywania różnych przeszkód, spełniania trudnych zadań.

Czynniki środowiska rodzinnego znaczenie wykształcenia i nauki

Dobrze jest, gdy sami rodzice pokazują dziecku jak ważne jest wykształcenie i uczenie się, chociażby przez rozmowy o tym.

Rodzice są najważniejsi dla dziecka, często są dla niego przykładem, dlatego też warto mówić dzieciom jak to było z własną nauką, z decyzjami podejmowanymi w kwestii wykształcenia.

Czynniki środowiska rodzinnego znaczenie wykształcenia i nauki

Warto wskazywać, jakie korzyści przyniesie nauka – że warto zdobywać różne umiejętności i uczyć się trochę więcej, bo dzięki temu możliwy jest wybór. Kto umie mało, ten będzie mógł niewiele wykonywać, co powoduje ograniczony wybór chociażby przyszłego zawodu.

Czynniki środowiska rodzinnego

Rozwijanie zainteresowań

Na motywację do działania duży wpływ ma samoocena. Niska sprawia, że dziecko nie wierzy w siebie i jest mniej chętne, by uczyć się czegoś nowego, podejmować wyzwania. A jeśli nawet zaryzykuje, to przy pierwszych niepowodzeniach wycofuje się, zniechęcając się do jakiegokolwiek dalszego działania

Czynniki środowiska rodzinnego

Rozwijanie zainteresowań

Pozytywna samoocena zaś powoduje, że dziecko akceptuje siebie i jest bardziej wytrwale, chętne do działania, a początkowe trudności mniej je zniechęcają.

Czynniki środowiska rodzinnego

Rozwijanie zainteresowań

Na samoocenę składa się wiedza, jaką mamy sami o sobie – im więcej o sobie wiemy, tym prawdziwej się oceniamy.

Dlatego warto rozwijać zainteresowania dziecka i jego uzdolnienia, by poznało ono swoje mocne strony, wiedziało w czym jest dobre.

Czynniki środowiska rodzinnego

Rozwijanie zainteresowań

Gdy dziecko wie, że w czymś jest dobre, niepowodzenia w innej dziedzinie (np. w nauce) mniej je „dołują”, przez co też może być bardziej chętne do poradzenia sobie z nimi (np. przez poprawianie zadania, bycie bardziej wytrwałym).

Czynniki środowiska rodzinnego adekwatne wymagania

Ważne jest rozpoznanie na ile dziecko radzi sobie w nauce, jakie są jego możliwości. Zniechęcenie nauką wynikać może nie z lenistwa, lecz z osłabionych umiejętności.

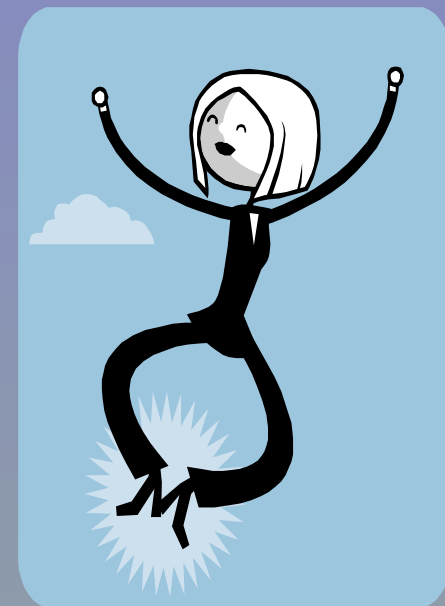
Czynniki środowiska rodzinnego adekwatne wymagania

Warto jest sprawdzić, jakie możliwości ma dziecko, np. zobaczyć jak sobie radzi z prostszymi, mniej skomplikowanymi zadaniami lub ustalić poziom umiejętności dziecka przy pomocy specjalistów, np. w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Czynniki środowiska rodzinnego adekwatne wymagania

Jest to o tyle ważne, iż dziecko może wreszcie pracować w zgodzie ze swoimi umiejętnościami i faktycznymi możliwościami.

Adekwatne wymagania sprawiają zaś, że uczeń jest w stanie odnieść sukces, zakończyć pozytywnie działanie, a to wzmacnia motywację i zachęca do ponownego wypróbowania swoich sił.

Czynniki środowiska rodzinnego

Współpraca ze szkołą

Zainteresowanie rodzica nauką dla dziecka to znak że jego nauka i osiągnięcia szkolne są ważne dla rodzica, że nauka jest pozytywną wartością, czymś , o co warto się starać.

Czynniki środowiska rodzinnego

Współpraca ze szkołą

Jak rodzic może pokazać swoje zainteresowanie nauką szkolną? Np., przez pomoc w lekcjach, sprawdzanie sobie radzi jak dziecko z samodzielny

lekcji, czy odra- domowe
zadane prace — a
kontrolę.

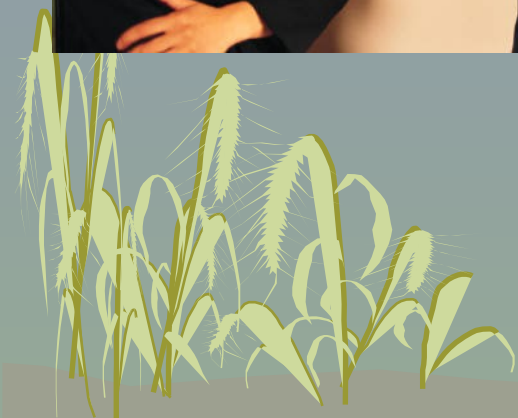

Czynniki środowiska rodzinnego

Współpraca ze szkołą

Ważny jest także kontakt rodzica z wychowawcą, Dobrze jeśli rodzice na bieżącą są zorientowani w sytuacji szkolnej dziecka, nie tylko przy okazji zebrań.

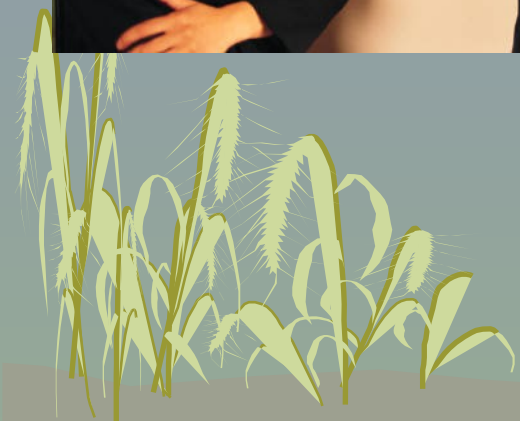

Czynniki środowiska rodzinnego

Współpraca ze szkołą

Można ustalić z wychowawcą spotkania raz w miesiącu, zeszyt kontaktowy, rozmowy telefoniczne, po to by wiedzieć, jak faktycznie dziecko radzi sobie z obowiązkami szkolnymi.

Czynniki środowiska rodzinnego

Współpraca ze szkołą

Rodzice, nawiązując pozytywną współpracę z wychowawcą i innymi nauczycielami, pokazują dziecku, że są to kolejne osoby, dla których warto mieć szacunek. Podkreślają w ten sposób także wartość szkoły i samej nauki.

Czynniki środowiska rodzinnego

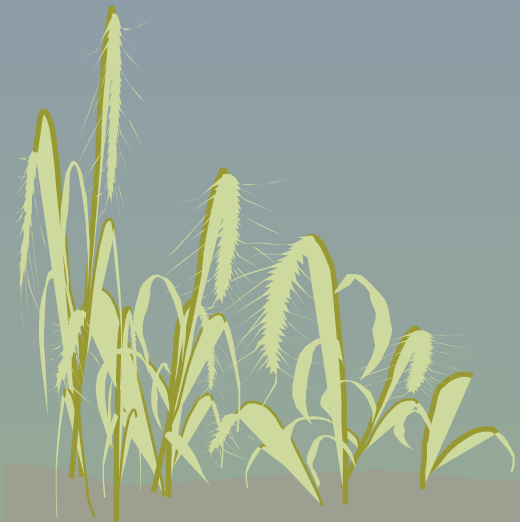
Współpraca ze szkołą

Także częste spotkania z nauczycielami oraz kontrola obowiązków szkolnych sprawiają, że dzieci szybciej zaczynają się z nich wywiązywać.

Co jeszcze może pomóc rozwinąć motywację do nauki?

- ❖ Nagroda
- ❖ Zaczęcie od prostszego zadania
- ❖ Metoda szwajcarskiego sera
- ❖ Znajomość przedmiotu

Nagroda

Nagroda zachęca dziecko do starania się oraz „odwraca” uwagę od trudów działania. Nagradzać można, np. codzienne odrabianie lekcji, za uczenie się, za samo staranie się. Lepiej nagradzać działanie dziecka niż efekt jego pracy – bo to wzmacnia motywację wewnętrzną.

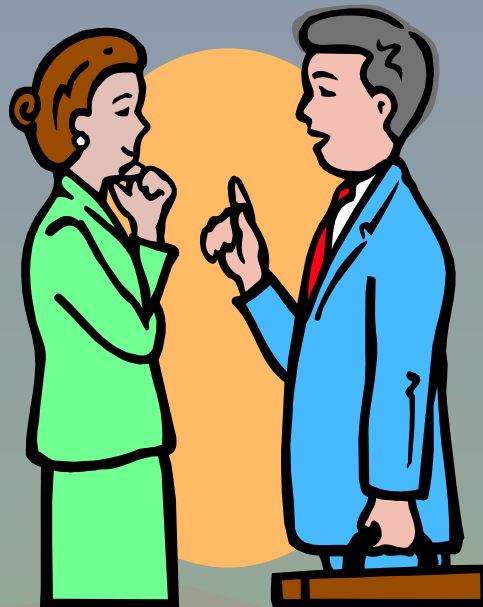
Nagroda

Ważne, by nagrodę ustalić razem z dzieckiem, gdyż to dla dziecka ta nagroda ma być atrakcyjna, by chciało mu się starać. Można starać się jednak ograniczać kupowanie np., kolejnej zabawki, a wprowadzić nagrodę w postaci np. wspólnej rodzinnej wycieczki, wyjścia gdzieś, uzyskania dodatkowego przywileju.

Nagroda

Tutaj bardzo przydaje się współpraca z nauczycielem - po to by ocenić faktyczne starania dziecka, co zapewni większą skuteczność samej także nagrody.

Zaczęcie od prostszego zadania

Gdy damy do wykonania jakieś proste zadanie, dziecko ma większe szanse, by je pozytywnie zakończyć. Poczucie sukcesu zachęci je do spróbowania kolejnego zadania, nawet może trochę trudniejszego.

Trudne zadanie przyznane na samym początku może zakończyć się porażką, co zniechęci do kolejnych działań.

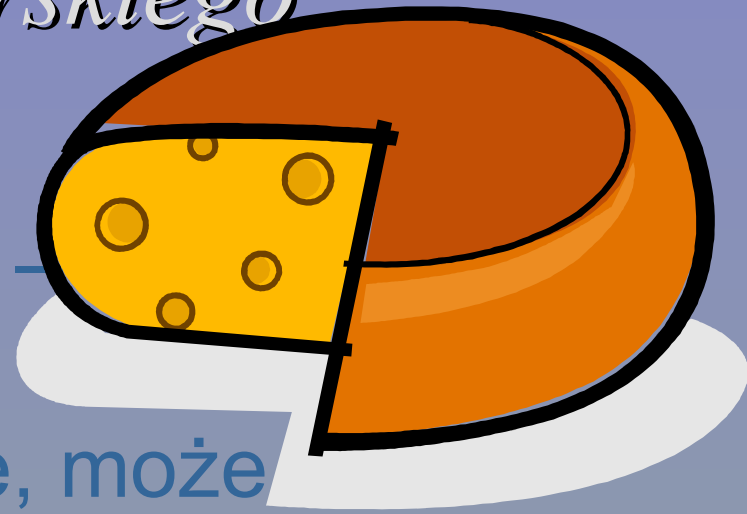

Zaczęcie od prostszego zadania

Dlatego przy odrabianiu lekcji, przy nauce czegoś nowego, dobrze jest zacząć od zadania prostszego, które zachęci dziecko, by pracować dalej,

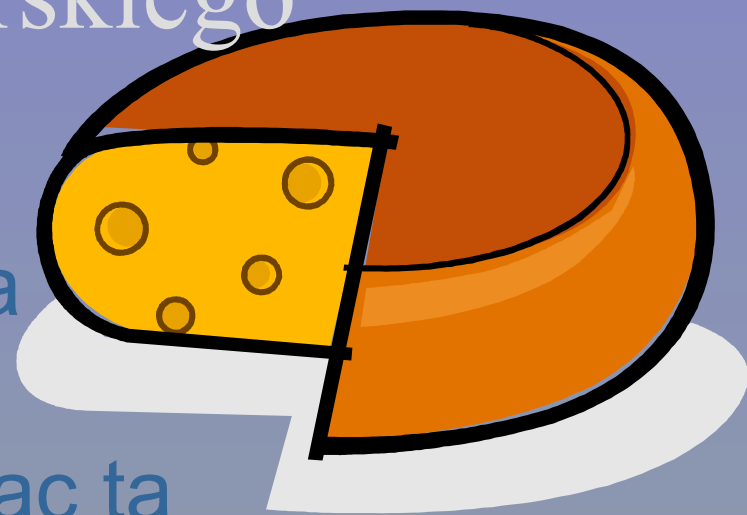
Metoda szwajcarskiego sera

Duże zadanie do wykonania – np. duża praca domowa, czy nauka na dużą klasówkę, może zniechęcać dziecko ogromem pracy. Pomocne może być tutaj potraktowanie tego zadania jak duży kawałek sera bez dziur. Z tego zadania można wyodrębnić mniejsze zadania, które są proste, mechaniczne i zajmują nie więcej niż 5-10 minut.

Metoda szwajcarskiego sera

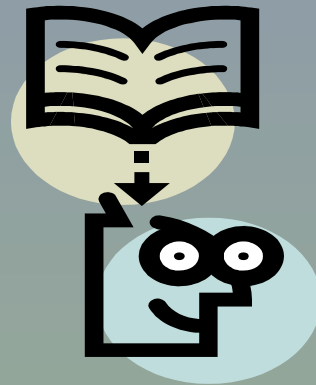

W wolnych chwilach można zacząć od wykonywania właśnie tych zadań. Pracując tą metodą w końcu okaże się, że duże zadanie - duży kawałek sera - stanie się serem szwajcarskim, który ma więcej dziur niż sera. Dziury te to już wykonane małe zadania.

Znajomość przedmiotu

Łatwiej zabrać się do robienia czegoś, o czym dużo wiemy, zadanie nie wydaje się takie trudne. Warto więc dziecku pomóc przypomnieć co wie na dany temat, ze kiedyś już się tego uczyło.

Znajomość przedmiotu

Natomiast przy nowym temacie, uczeniu się zupełnie nowych rzeczy, warto je

porównać do tematu, który dziecko dobrze zna.

Przydają się tu

zainteresowania dziecka,

jego ulubione czynności. Sprawi to, że

dziecko będzie zajmować się czymś, co

lubi (a przez to interesujące) przy okazji

ucząc się nowych umiejętności.

Motywacja do nauki - podsumowanie

- Rozwijaj samoocenę własnego dziecka – często chwal i dostrzegaj jego sukcesy, zachęcaj do pokonywania trudności np. przez stosowanie nagród
- Rozwijaj jego talenty i wykorzystuj je do nauki nowych umiejętności
- Uatrakcyjnij naukę – przez pokazywanie jaka jest ważna i przydatna

Motywacja do nauki - podsumowanie

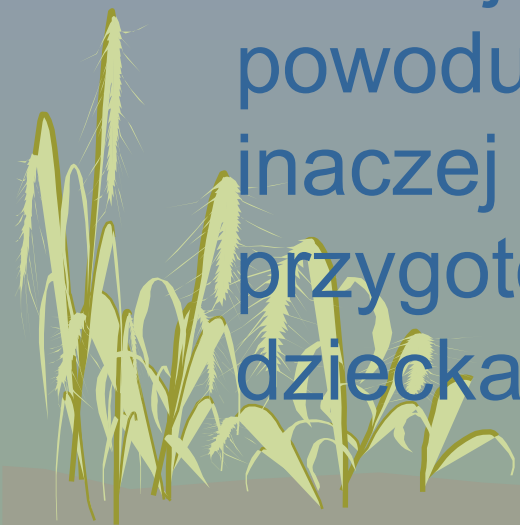
- Akceptuj dziecko i szanuj je, za to jakie jest
- Bądź również stanowczy i ustalaj konsekwencje
- Służ własnym przykładem
- Współpracuj ze szkołą, także w celu kontroli dziecka

Zmiana

IIIIV

Warto zwrócić uwagę, że dla dzieci przejście z kl. III do IV może być trudnym doświadczeniem. Zmiana, nawet jeśli jest oczekiwana i chciana, powoduje jednak, że trzeba zacząć inaczej funkcjonować, na co inne się przygotować, bo co innego się już od dziecka oczekuje.

Zmiana

IIIIV

Szczególnie dzieci nieśmiałe i wrażliwe mogą bardzo przeżywać rozpoczęcie nauki w IV kl., dlatego warto je zawniczasu na to nowe doświadczenie przygotować.

Zmiana

IIIIV

- ❖ Jeśli dziecko nie zna jeszcze dobrze szkoły, warto je wcześniej oprowadzić po szkole, by poznało w których klasach będzie mieć lekcje
- ❖ Zapoznać je także z nauczycielami, którzy je będą po wakacjach uczyć, by dziecko wiedziało jak wygląda, czego można się po nim spodziewać (np., że jest surowy, łagodny, dowcipny itp)

Zmiana

IIIIV

- ❖ Zapoznać z charakterem pracy w IV klasie – że trzeba być bardziej samodzielnym, jest więcej pisania i bardziej zróżnicowane przedmioty (przez opowieści własne, starszego rodzeństwa, starszych kolegów)
- ❖ Przygotować na to, że na początku może czuć się zagubione i przejęte

Zmiana

IIIIV

- ❖ Że te emocje są naturalne i normalne, że po jakimś czasie, po przyzwyczajeniu, dziecko będzie się czuło coraz pewniej.
- ❖ Warto opowiadać o swoich doświadczeniach, że mieliśmy podobne odczucia i wrażenia

Zmiana

IIIIV

- ❖ Pozwoli to dziecku na poradzenie sobie z tymi emocjami, jeśli będzie wiedziało, że to, co przeżywa jest naturalne i że także rodzice mieli podobnie
- ❖ Dzięki czemu szybciej przystosuje się do nowej sytuacji i będzie mogło skupić się na nauce

Dziękuję za uwagę

